

Reactienota Voornemen en Participatieplan 380 kV-hoogspanningsstation omgeving Sloegebied

Inleiding

In diverse lokale media en in de Staatscourant van 16 juni 2022 is het Voornemen en Participatieplan van het project 380 kV-hoogspanningsstation omgeving Sloegebied bekend gemaakt. Van 17 juni tot en met 28 juli 2022 was het mogelijk om te reageren door een digitale, schriftelijke of mondelinge reactie te geven.

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en TenneT vinden participatie van de omgeving in het project belangrijk. Doel van het ophalen van deze reacties is om de belangen van omgevingspartijen vanaf het begin een plek in het project en in de afwegingen te geven. In totaal zijn er 35 reacties binnengekomen, deze zijn gebundeld in een inspraakbundel. Het ministerie van EZK en TenneT bedanken de indieners voor de geleverde input en het meedenken in dit project.

Op dinsdag 5 juli jl. is er een informatieavond over het 380 kV-hoogspanningsstation omgeving Sloegebied georganiseerd om de omgeving te informeren over het initiatief en de procedure. Er is informatie opgehaald uit werksessies met de omgeving, de informatieavond, meerdere 1-op-1 gesprekken en de ingediende reacties op het Voornemen en Participatieplan. Deze input is gebruikt om het zoekgebied voor het hoogspanningsstation en het beoordelingskader (wat gaan we onderzoeken) in de concept Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) voor het 380 kV-hoogspanningsstation omgeving Sloegebied aan te scherpen. Ook zijn deze reacties gebruikt om het participatieplan aan te passen voor de volgende fase, tot aan de keuze voor een voorkeursalternatief.

Hieronder vindt u de reactienota. Hierin vindt u een overzicht en een samenvatting van de reacties op het Voornemen en Participatieplan, alsmede de beantwoording daarvan. In de eerste kolom is het nummer van de reactie opgenomen, dit correspondeert met de nummering uit de inspraakbundel. In de tweede kolom is een samenvatting gegeven, dit vergemakkelijkt het verwijzen naar eerder gegeven reacties. In de derde kolom wordt een antwoord op de reactie gegeven en in de vierde kolom wordt aangegeven of en hoe dit terugkomt in de concept Notitie reikwijdte en detailniveau of het participatieplan.

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
Reactie 202200281			
1a	<p>Indiener geeft aan dat Borsselepolder geen industrie of zoekgebied is maar een natuur en bosgebied waar het groenproject 't Sloe is toegezegd. Indiener geeft aan dat de aandacht op het industriegebied van Vlissingen-Oost of het Sloegebied moet worden gericht.</p>	<p>We zijn ons bewust van het karakter en de waarde van het gebied en begrijpen de weerstand in de omgeving. Een locatie buiten het haven- en industriegebied 't Sloe (hierna: Het Sloegebied) heeft niet meteen de voorkeur.</p> <p>Echter, het kan zo zijn dat na onderzoek blijkt dat de locaties binnen het Sloegebied met bijbehorende verbindingen meer impact hebben op natuur, milieu en de leefomgeving, of technisch/ praktisch niet haalbaar zijn.</p> <p>Om die reden is uit de eerste ruimtelijke inventarisatie een zoekgebied gekomen dat net iets breder is dan het Sloegebied en is een zoeklocatie buiten het Sloegebied niet op voorhand uitgesloten. Nader onderzoek in de vorm van een Milieueffectrapport (MER) en Integrale Effectanalyse (IEA) is nodig. Dit onderzoek volgt na de publicatie van de concept Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD), begin 2023. Het beoordelingskader van het MER, dus welke aspecten er allemaal worden onderzocht en hoe, staat uiteengezet in de concept NRD.</p> <p>In de komende fase van het project (MER-fase) gaan we niet alleen de milieueffecten voor de locatie- en tracéalternatieven onderzoeken, maar halen we ook meningen op van omwonenden en andere stakeholders. Hoe kijkt de omgeving er tegenaan? Dat aspect wordt uiteindelijk ook meegenomen in de afweging voor een voorkeurslocatie.</p>	
Reactie 202200283			
2a	<p>Indiener vraagt of er alternatieven voor andere plaatsen in andere kernen zijn. Borssele wordt en is ondertussen de vergaarbak voor de zogenaamde verduurzaming van de industrie.</p>	<p>Het bestaande 380 kV-hoogspanningsstation in Borssele (nabij de kerncentrale) heeft na de aansluiting van het project Net op zee IJmuiden Ver Alpha in 2028 geen mogelijkheid om nieuwe verbindingen aan te sluiten. Het station zit dan vol en kan niet verder uitgebreid worden.</p>	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
		<p>De komende jaren verwachten we een grote vraag naar nieuwe aansluitcapaciteit in het Sloegebied. Denk aan toekomstige initiatieven zoals bijvoorbeeld waterstofproductie en verduurzaming van de industrie. Maar ook de aansluiting van het project Net op zee Nederwiek 1 (de extra 2 Gigawatt wind op zeeverbinding naar het Sloegebied) .</p> <p>Daarom is in/nabij het Sloegebied een nieuw 380 kV-hoogspanningsstation noodzakelijk.</p> <p>Uiteindelijk moet het hoogspanningsstation aangesloten worden op het landelijke hoogspanningsnet. Die infrastructuur is eveneens al aanwezig in het gebied.</p>	
2b	<p>Indiener ziet graag dat het nieuwe station in het industriegebied wordt geplaatst en niet aan de kant van de dijk waar het huidige station is gevestigd.</p>	<p>Zie voor het antwoord reactie 1a.</p>	
2c	<p>Indiener wijst op de geluidsoverlast die het huidige station brengt.</p>	<p>Een hoogspanningsstation maakt geluid. Vooral de transformatoren, die de spanning kunnen terugbrengen naar een lagere spanning, produceren geluid. Het geluid van een hoogspanningsstation gaat vaak voor een deel op in omgevingsgeluid. Denk aan het geluid van andere bedrijven, verkeer of scheepvaart.</p> <p>Voor het inpassingsplan wordt een onafhankelijk geluidsonderzoek uitgevoerd. TenneT houdt zich aan de voorgeschreven geluidsnormen en richtlijnen t.a.v. het hoogspanningsstation die uiteindelijk zijn vastgesteld voor het industriegebied.</p> <p>Indien nodig worden er bij het nieuw te realiseren hoogspanningsstation maatregelen genomen om binnen deze bandbreedte te blijven.</p> <p>Indien u toch overlast ervaart kunt u contact opnemen met de Omgevingsdienst, RUD Zeeland.</p>	
<p>Reactie 202200284</p>			

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatieplan
3a	<p>Indiener wijst op het broeden van meeuwen in het Sloegebied; zilvermeeuwen en kleine mantermeeuwen. Verzoek om een alternatief te zoeken voor deze broedende kolonie zodra een van de zoekgebieden worden aangewezen voor het hoogspanningsstation.</p>	<p>In het Milieueffectrapport (MER) wordt voor elk stationslocatie-alternatief onderzocht wat de impact is op flora en fauna. Daarbij wordt ook gekeken welke maatregelen er genomen kunnen worden, om het effect te beperken.</p>	
Reactie 202200285			
4a	<p>Indiener geeft aan absoluut tegen locatie 3 te zijn vanwege afgesproken grens van het industriegebied. Locatie 3 betreft een natuurgebied, zal geluidsoverlast geven en overschrijdt de grens van het industrieterrein.</p>	<p>Zie voor het antwoord reactie 1a. In het Milieueffectrapport (MER) wordt voor elk stationslocatiealternatief onderzocht wat de impact is op onder meer de flora en fauna en de geluidssituatie.</p>	
4b	<p>Indiener vraagt hoe het zit met de garantie dat het bestaande industriegebied niet dichterbij Borssele komt te liggen?</p>	<p>We zijn ons bewust van de impact van de verschillende projecten op de omgeving van Borssele en het belang van Groenproject 't Sloe als groene buffer tussen Borssele en het industriegebied. Groenproject 't Sloe is een aandachtspunt waar zoveel mogelijk rekening mee wordt gehouden.</p> <p>We zijn in dit project alleen op zoek naar een locatie voor een 380 kV-hoogspanningsstation in of nabij het Sloegebied. Het gaat daarbij niet over de ontwikkeling of ligging van het industriegebied. Zie ook reactie 1a.</p>	
4c	<p>Indiener geeft aan dat de kaartjes duidelijker kunnen door vermelding van straatnamen.</p>	<p>We zullen dat - waar mogelijk - doen. We verwijzen daarbij ook graag door naar de Projectatlas van TenneT met betrekking tot dit project: op deze kaart zijn bij voldoende inzoomen straatnamen zichtbaar. Deze bezoekt u via: Project Atlas Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied In januari komen hierop ook alle ingebrachte locaties te staan.</p>	
4d	<p>Indiener geeft aan met betrekking tot participatieproces te hopen dat het proces ook zo in de praktijk uitwerkt en daar niet zo'n goed zicht op te hebben.</p>	<p>Nu de reacties op het voorstel voor participatie zijn verwerkt, is de eerste versie van het participatieplan klaar. Dit geeft richting aan de participatie rondom de totstandkoming van de concept Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD).</p> <p>Vervolgens actualiseren we het participatieplan in iedere procedurestap. Zo zorgen we ervoor dat het participatieplan blijft aansluiten bij de behoeften van betrokken partijen en bij de fase</p>	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
		<p>waarin het project op dat moment zit. We zullen nieuwe versies van het participatieplan op de websites van Bureau Energieprojecten en TenneT plaatsen, zodat iedereen weet wat erin staat en er desgewenst op kan reageren. Indien er behoefte is aan extra toelichting dan is dat altijd mogelijk.</p>	
Reactie 202200286			
5a	<p>Indiener spreekt voorkeur uit voor locatie 2 omdat deze locatie dicht bij een cluster afnemers ligt en toekomstige locatie voor waterstofproductie.</p>	<p>Zie voor het antwoord reactie 1a.</p>	
5b.	<p>Indiener geeft aan daarom ook locatie 1 mogelijk te achten.</p>	<p>Zie voor het antwoord reactie 1a.</p>	
5c	<p>Indiener geeft aan geen voorstander te zijn voor locatie 3 omdat deze locatie bij bebouwd/bewoond gebied ligt en kostbare landbouwgrond aanwezig is. Daarnaast is er sprake van meer horizonvervuiling voor omwonenden.</p>	<p>Zie voor het antwoord reactie 1a.</p>	
Reactie 202200287			
6a	<p>Indiener geeft aan locatie 1 en 2 bespreekbaar te achten, omdat dit dicht bij de plek blijft waar nu stroom geproduceerd wordt, in de toekomst wellicht meer.</p>	<p>Zie voor het antwoord reactie 1a.</p>	
6b	<p>Indiener wijst erop dat het huidige transformatorstation gebrom veroorzaakt die de nachtrust verstoort.</p> <p>Indiener hoopt dat bij de locaties serieus rekening wordt gehouden met geluidoverlast.</p>	<p>Zie voor het antwoord reactie 2c.</p>	
6c	<p>Indiener geeft aan liever een plenaire presentatie te krijgen als aanvulling op de inloop met informatiepanelen.</p>	<p>Bedankt voor uw suggestie.</p> <p>Er is bij aanvang van het project gekozen voor een inloopavond om iedereen de kans te geven de vragen te stellen die men heeft en om de informatie te krijgen die men wil hebben. Ieder heeft immers een andere informatiebehoefte.</p> <p>Indien er behoefte is aan extra toelichting dan is dat altijd mogelijk. Schriftelijk of telefonisch.</p> <p>Daarnaast zullen we tijdens de publicatie van de concept Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) een webinar organiseren. We</p>	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
		hopen zo tegemoet te komen aan de wens voor een centrale presentatie.	
Reactie 202200288			
7a	Indiener spreekt voorkeur uit voor locatie 1 en 2. Deze bevinden zich in industrieel gebied.	Zie voor het antwoord reactie 1a.	
7b	Indiener geeft aan dat locatie 3 niet in aanmerking komt. Die locatie ligt in een bewoond en landbouwgebied, waar geen industrie is.	Zie voor het antwoord reactie 1a.	
Reactie 202200289			
8a	Indiener geeft aan voorstander van locatie 1 te zijn omdat deze voor het dorp Borssele de minste overlast geeft.	Zie voor het antwoord reactie 1a.	
8b	Tweede voorkeur (locatie 3) is een slechte keuze want de locatie is landschappelijk slecht inpasbaar. Tevens heeft deze locatie een toekomstige bestemming als bosgebied.	Zie voor het antwoord reactie 1a.	
8c	Indiener keurt locatie 2 af, want het huidige transformatorstation geeft al ernstige geluidsoverlast. Het nieuwe converterstation voor IJmuiden Ver zal nog meer geluidsoverlast geven.	Zie voor het antwoord reactie 2c.	
8d	Een nieuw hoogspanningsstation heeft een aanzuigende werking op nieuwe aanlandingen van windparkenergie en zal zo ons dorp onleefbaar maken.	<p>Het nieuwe hoogspanningsstation dient voor aansluitingen van nieuwe initiatieven in en nabij het Sloegebied, zoals bijvoorbeeld de productie van groene waterstof en elektrificatie van de industrie.</p> <p>Voor het realiseren van de CO2-reductiedoelstellingen van de industrie in de Schelde-Deltaregio is beschikbaarheid van duurzame energie een belangrijke randvoorwaarde. In de Cluster Energie Strategie Schelde – Deltaregio is daarom een berekening gemaakt van de elektriciteitsvraag voor de elektrificatie van de industrie (inclusief H2-productie) en CCS (Carbon Capture and Storage). Dit is een verzamelnaam voor een aantal technieken om CO2 op te vangen en op te slaan).</p>	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
		<p>Daaruit wordt een groei van de elektriciteitsvraag ten noorden van de Westerschelde verwacht die gelijk is aan 1,25 GW in 2030, uitgroeïend naar ruim 2,2 GW in 2050. Nederwiek 1 is in 2030 de eerste klantaansluiting op het nieuw te realiseren 380 kV-hoogspanningsstation, maar ook zonder de aansluiting van het windpark is de komst van het hoogspanningsstation noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de aansluitbehoefte op het hoogspanningsnet.</p> <p>Het project zal impact hebben op de omgeving. Zowel tijdens de aanleg als in de eindsituatie. Daarom is het belangrijk om zorgvuldige afwegingen te maken bij het bepalen van de locatie voor het station, het ondergrondse wisselstroomtracé en de bovengrondse aansluiting op het landelijke hoogspanningsnet om zoveel mogelijk overlast/hinder voor omwonenden te beperken.</p> <p>Zie ook het antwoord bij reactie 2a.</p>	
8e	<p>Indiener geeft aan in deze plannen een langetermijnvisie te missen en bang te zijn voor salamitactiek</p>	<p>De steeds voortschrijdende politieke en maatschappelijke ontwikkelingen dwingen EZK en TenneT continu om reeds bekende plannen hierop te moeten toetsen en eventueel aan te passen. Toch is er wel degelijk sprake van een langetermijnvisie:</p> <p>Met betrekking tot de langetermijnvisie is het ministerie van EZK gestart met het opstellen van een Nationaal Plan Energiesysteem 2050. Dat plan wordt eind 2023 gepubliceerd .</p> <p>Ondertussen zijn er twee ontwikkelingen gaande die richting zullen geven (voorsorteren) aan deze langetermijnvisie:</p> <p>1. Eind 2020 is EZK in samenwerking met andere ministeries, provinciale, regionale en lokale overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties gestart met de Verkenning aanlanding wind op zee (VAWOZ 2030).</p>	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
		<p>In de VAWOZ 2030 is gekeken naar de additionele 'versnellingsopgave' van 10 GW wind op zee (boven op de al geplande ruim 11 GW) die nodig is om de naar boven bijgestelde klimaatdoelstellingen voor 2030 te kunnen halen. In de VAWOZ is gekeken naar mogelijke verbindingen tussen nieuwe windparken op zee en aanlandlocaties op land. Uit deze verkenning bleek dat een aanlanding vanuit windenergiegebied Nederwiek naar Borssele kansrijk is en zodoende is in januari 2022 de ruimtelijke procedure gestart voor het Net op Zee Nederwiek 1.</p> <p>2. De energieclusters in Nederland zijn in 2021 gestart met het opstellen van energiestrategieën. Ook de Schelde-Delta regio heeft hun lange termijn verwachtingen met betrekking tot energie in kaart gebracht en op basis daarvan is de benodigde infrastructuur bepaald.</p>	
8f	Indiener geeft aan een over-all uiteenzetting te missen, had een presentatie verwacht.	Zie voor het antwoord reactie 6c.	
8g	Met betrekking tot participatievoorstel geeft indiener aan te hopen dat er voldoende informatie beschikbaar komt en zeer geïnteresseerd te zijn in kennisnamen van alle stukken zodat indiener kan overleggen met juridische adviseurs.	<p>Gedurende het gehele project houden we burgers, bedrijven, bestuursorganen, maatschappelijke organisaties en geïnteresseerden op verschillende manieren op de hoogte van het project.</p> <p>Op de website van Bureau Energieprojecten (www.rvo.nl/hos) wordt informatie geplaatst die van belang is voor de procedure en formele besluitvorming (Notitie reikwijdte en detailniveau, ontwerpbesluiten, milieueffectrapport, adviezen van de Commissie voor de milieueffectrapportage, enz.).</p> <p>Overige informatie over het project delen we via de website www.tennet.eu/sloegebied. Hier kunt u zich ook inschrijven voor de nieuwsbrief. Ook maken we zo mogelijk gebruik van de</p>	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
		communicatiemiddelen (bv. gemeentepagina's in huis-aan-huisbladen, websites) van gemeenten, provincie en belangenorganisaties en geven we persberichten uit.	
Reactie 202200290			
9a	Indieneren geven aan tegen locatie 3 te zijn, omdat hier de meeste last door verlies van uitzicht, natuur en landbouwgrond verwacht wordt. Ook het woon-werkverkeer krijgt meer last van locatie 3.	Zie voor het antwoord reactie 1a.	
9b	Indiener geeft advies aan te sluiten bij bestaande ontwikkelingen in locaties 1 en 2.	Zie voor het antwoord reactie 1a.	
Reactie 202200291			
10a	Indieneren geven voorkeur voor aanleg van het hoogspanningsstation op locatie 1 en 2, beslist niet locatie 3. Locatie 3 bevindt zich in het landelijk gebied en vormt de afscheiding van bewoond- en landelijk gebied, naar het industriegebied. Het hoogspanningsstation zou beter passen in de industriële omgeving. Bovendien onttrekken de bomen van locatie 3 het zicht op het industriegebied. Dat willen indieneren zo houden.	Zie voor het antwoord reactie 1a.	
10b	Indieneren geven aan te verwachten dat het hoogspanningsstation geluid veroorzaakt. Dat moeten we in bewoond en natuurgebied te allen tijde voorkomen.	Zie voor het antwoord reactie 2c.	
Reactie 202200292			
11a	Indiener geeft aan nu al voorkeur uit te spreken. Indiener heeft voorkeur voor plaatsing van het hoogspanningsstation op locatie 1 of 2. Locatie 3 is later toegevoegd aan de plannen. Indiener ziet graag dat de industrie in dit geval het hoogspanningsstation, wordt geclusterd op locatie 1 en 2, bij de overige industrie die daar aanwezig is. Locatie 3 ligt te dichtbij bewoond, agrarisch gebied en is landelijk gebied.	Zie voor het antwoord reactie 1a.	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
11b	Indiener mist een lange termijnvisie in dit geheel. Als de lange termijn plannen in ogenschouw worden genomen, wordt locatie 3 in een ander perspectief geplaatst	Zie voor het antwoord de reacties op vraag 2a en 8e.	
11c	Indiener heeft onvoldoende vertrouwen in het proces: indiener vermoedt dat TenneT zijn zin krijgt en locatie 3 in gebruik zal nemen voor het hoogspanningsstation.	<p>We betreuren het dat indiener geen vertrouwen heeft in het proces. Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en TenneT vinden het belangrijk dat iedereen kan bijdragen aan de plannen voor het project. Vanaf de start van het project, in juni 2022, worden per fase in het proces op basis van een participatieplan de beschikbare documenten gedeeld, om inwoners, organisaties en bedrijven de gelegenheid te bieden mee te denken over de plannen.</p> <p>We zijn transparant over de opgave, de randvoorwaarden en de keuzes die moeten worden gemaakt. Alle publicaties (waaronder het participatieplan, participatieverslag, onderzoeken, (ontwerp-) besluiten en algemene informatie) worden publiek gemaakt op de website: www.rvo.nl/hos</p> <p>Na vaststelling van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau is duidelijk welke stationslocaties en tracéalternatieven verder worden onderzocht en welke niet (bijvoorbeeld door omgevingsaspecten, kosten of technische haalbaarheid). Dat betekent dat we op dat moment (en ook bij andere mijlpalen) bekijken, wat het verloop van het project betekent voor het participatietraject: welke ervaringen hebben we opgedaan tijdens de participatie, komen er nieuwe partijen en issues in beeld, welke informatie willen we ophalen en delen, waar kunnen betrokken partijen aan bijdragen et cetera.</p> <p>Uw suggesties voor participatie zijn dan ook welkom, ook als u bijvoorbeeld behoefte heeft aan persoonlijk contact of een 1-op-1 gesprek.</p> <p>Zie ook het antwoord op reactie 1a met betrekking tot locatie 3.</p>	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
11d	Indiener geeft aan geen probleem te ervaren met een kernenergiecentrale, maar wel met een hoogspanningsstation op locatie 3. Dat geeft geluidsoverlast, net zoals het bestaande hoogspanningsstation bij locatie 2. Het laagfrequente geluid draagt ver. Tennet doet er in onze ogen onvoldoende aan om geluidsoverlast terug te dringen.	Zie voor het antwoord de reacties 1a en 2c.	
Reactie 202200293			
12a	Indiener wijst een alternatief gebied aan, de 'Drie Klauwen' (eigendom van North Sea Port) dat als locatie kan worden onderzocht.	Deze locatie is opgenomen in de concept Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD). Hierin staat toegelicht of deze locatie verder onderzocht wordt.	Opgenomen in concept NRD
12b	Indiener geeft aan geen transformatorstation in de polder te willen. Want als er één gebruiker komt, komen er meer. Er is een industrie/havengebied - het Sloegebied- en daar moet het blijven. Borssele moet geen tweede Doel (België) worden.	Zie voor het antwoord reactie 1a.	
12c	Als aandachtspunt geeft indiener aan dat er al veel geluidshinder van het huidige transformatorstation is. Voorkom dat de bestaande grens waarbinnen -wegens de geluidsoverlast- niet meer mag worden gebouwd, wordt opgerekt.	Zie voor het antwoord reactie 2c.	
12d	Indiener geeft aan zich voor een voldongen feit geplaatst te zijn, als het gaat om betrokkenheid en de wijze waarop belanghebbenden uit de omgeving worden betrokken bij het proces.	<p>Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en TenneT vinden het belangrijk dat iedereen kan bijdragen aan de plannen voor dit project.</p> <p>Om die reden hebben EZK en TenneT een ruim zoekgebied bepaald en hebben we om input gevraagd op mogelijke locaties voor het hoogspanningsstation en bijbehorende verbindingen.</p>	
12e	Indiener geeft aan dat het 'mosterd na de maaltijd is', op de vraag of er voldoende informatie beschikbaar is of komt op de manier zoals voorgesteld in het participatieplan.	Indiener geeft niet aan welke informatie voor hem of haar ontbreekt of in de toekomst zal ontbreken.	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
		<p>Het project raakt de belangen van veel partijen zoals burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen. Het ministerie van EZK en TenneT vinden het daarom belangrijk dat al deze partijen de mogelijkheid hebben om ideeën in te brengen en mee te denken bij het project.</p> <p>In het voornemen en participatievoorstel staat beschreven hoe de verschillende partijen worden betrokken in verschillende fasen van het project. Tijdens de kennisgeving van het voornemen en participatieplan hebben het ministerie van EZK en TenneT iedereen van harte uitgenodigd om mee te denken over hoe, wanneer en op welke manier het participatieplan uit te werken. Het participatieplan wordt geactualiseerd bij belangrijke momenten in het project.</p>	
Reactie 202200294			
13a	<p>Als er een hoogspanningsstation wordt gebouwd op locatie 3 dan wordt het karakter van de Borssele boer aangetast. Indiener geeft aan agrariër te zijn en graag te willen blijven boeren. Indiener wil dat het nieuwe hoogspanningsstation achter de dijk wordt gebouwd.</p>	<p>Zie voor het antwoord reactie 1a.</p>	
Reactie 202200295			
14a	<p>Indiener maakt bezwaar tegen locatie 3 omdat het een natuurgebied is en het historisch karakter van de polder vernietigt en zorgt voor extra geluidsoverlast en horizonvervuiling. Locatie 3 valt buiten het Sloegebied en ligt te dicht bij het dorp en tast de leefomgeving aan. De ontsluiting van het dorp wordt belemmerd door rechtstreekse aansluiting op het industriegebied.</p>	<p>Zie voor het antwoord reactie 1a.</p>	
14b	<p>Indiener geeft aan: Waar een wil is, is een weg, we kunnen een kabel vanuit de Noordzee aanleggen, dus een oeververbinding die rekening houdt met de mens moet ook te vinden zijn.</p>	<p>EZK en TenneT zijn zich er van bewust dat de regio zwaar belast is. Daardoor is er een proces gaande voor een projectoverstijgend compensatieplan voor de inpassing van diverse grote projecten in dit gebied. Daarbij wordt onder andere de realisatie van de doelstelling van Groenproject 't Sloe</p>	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
	<p>Het bestaande gebied is al tientallen jaren bedreigd door de uitvoering van grote projecten waar door de samenleving met succes verzet tegen is gevoerd, COVRA, Westerschelde Oeververbinding, bouwterrein tweede kerncentrale, toegewezen compensatiegebieden zijn nooit gerealiseerd.</p> <p>Ontneemt de mogelijkheid voor toegezegd compensatie in de vorm van het Sloebos.</p>	<p>nagestreefd. Voor dit compensatieplan wordt met betrokken gebiedspartners een separaat proces doorlopen.</p> <p>EZK en TenneT onderkennen het belang van de voortgang van het compensatieplan. De regie hiervoor ligt intussen in handen van de gemeente Borsele. EZK en TenneT blijven betrokken en willen hier uiteindelijk ook een financiële bijdrage aan geven.</p>	
14c	<p>Indiener geeft aan dat er in het verleden al zoveel voorgespiegeld is wat op grond van voortschrijdend inzicht weer teniet is gedaan.</p>	<p>Het is inderdaad zo dat voortschrijdend inzicht gevolgen kan hebben voor eerder gemaakte keuzes. Zie ook reactie 8e en 11c.</p>	
14d	<p>Indiener had een presentatie verwacht, in plaats van rondgang langs de panelen.</p>	<p>Zie voor het antwoord reactie 6c.</p>	
Reactie 202200296			
15a	<p>Indiener vindt niet dat de juiste alternatieven worden onderzocht. Indiener wil meegeven om de bestaande uitbreiding die er al is, Borssele 1 en 2, door te trekken over het fietspad naar het bos dat er al is.</p> <p>Daar kan het hoogspanningsstation worden aangelegd.</p> <p>Als compensatie geeft indiener de suggestie om betreffende eigenaar/bewoner uit te kopen en op die locatie een nieuw bos aan te leggen. Als het ware verplaats je dan het bos over de weg. Dit neemt het zicht op de industrie weg en houdt het geluid tegen. Over dit alternatief wil indiener graag in gesprek. Indiener zou graag een uitnodiging krijgen voor een gesprek.</p>	<p>Deze locatie is opgenomen in de concept Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD). Hierin staat toegelicht of deze locatie verder onderzocht wordt. Naar aanleiding van de reactie is er contact geweest met indiener.</p>	<p>Opgenomen in concept NRD</p>
Reactie 202200297			
16a	<p>Op zoeklocatie 3 is ruimte voor zonnepanelen (zonneweide). Dat vindt indiener een goed idee.</p>	<p>Dit project betreft de ruimtelijke inpassing van het 380 kV-hoogspanningsstation omgeving Sloegebied en gaat niet over de ontwikkeling van eventuele zonnepanelen. Zie ook het antwoord reactie 1a.</p>	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
16b	Indiener vindt dat het hoogspanningsstation op locatie 1 of 2 gesitueerd moet worden.	Zie voor het antwoord reactie 1a.	
Reactie 202200298			
17a	<p>Indiener vindt optie 3 geen goed alternatief. Het station komt dan dicht bij de bebouwing. Het station brengt geluid voor waar we last van zullen ondervinden. Indiener woont aan de rand van zoeklocatie 3. Indiener heeft vernomen dat het talud voor de hoogspanningsmasten met 4 meter wordt opgehoogd. Dat is voor het dorp geen gezicht. Wanneer het station geplaatst wordt in zoekgebied 1 of 2 heeft het dorp daar nagenoeg geen last van.</p>	Zie voor het antwoord reactie 1a.	
Reactie 202200299			
18a	<p>Indiener vraagt aandacht voor de leefomgeving in dit gebied. Dat heeft in het bijzonder te maken met de uitbreiding van het industriegebied naar de Borsselse polder. Het bestemmingsplan van het havengebied is vastgesteld. Als daarin een uitbreiding plaatsvindt richting het leefgebied van mensen, worden de bewoners steeds verder beperkt en maakt het industriegebied inbreuk op het welzijn van de mensen en de omgeving.</p> <p>Zoekgebied 3 is om bovenstaande redenen, een slechte keuze. Plaatsen van het hoogspanningsstation in zoekgebied 1 en 2 zal weinig weerstand oproepen, omdat hier al industrie is.</p>	Zie voor het antwoord reactie 1a.	
Reactie 202200300			
19a	Indiener geeft aan: van de op de kaart aangegeven mogelijke alternatieven zijn 1 en 2 goede opties. 2 heeft de voorkeur omdat dit op kortere afstand van de in aanbouw zijnde 380 kV-verbinding staat. 3 is geen optie, dit gebied staat ingetekend als toekomstig natuurgebied. Laat het op z'n minst agrarisch blijven.	Zie voor het antwoord reactie 1a.	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
19b	<p>Indiener geeft aan dat naast de genoemde opties, de vrijgekomen ruimte van het voormalige kolenpark van de geamoveerde kolencentrale een geschikte locatie lijkt. Bij optie 1 zijn er allerlei obstakels wat betreft de bestaande boven- en ondergrondse infrastructuur. Indiener kan zich niet aan de indruk onttrekken dat dit op deze locatie beter uit te voeren is.</p>	<p>Deze locatie is opgenomen in de concept Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD). Hierin staat toegelicht of deze locatie verder onderzocht wordt.</p>	<p>Opgenomen in concept NRD</p>
19c	<p>Als eerste aandachtspunt geeft indiener aan het aanzicht vanaf Borssele en omgeving op het te bouwen station en de daarbij komende verbindingen om het op het bestaande net aan te sluiten. Er zijn bomen aan gepland langs de Weelhoekweg om dit te verbeteren. Met optie 3 valt dat helemaal weg.</p>	<p>Zie voor het antwoord reactie 1a. Nadat de uiteindelijke voorkeurslocatie is bepaald, wordt in samenspraak met de omgeving gekeken hoe die locatie landschappelijk het beste kan worden ingepast.</p>	
19d	<p>Indiener geeft daarnaast ook aan dat er aandacht nodig is voor de overlast tijdens de bouw en het gebruik daarna. De impact van de bouw van de masten op de omgeving is fors. Het aan land brengen van de verbinding vanaf de windmolenparken door de zeedijk heeft ook voor de nodige overlast gezorgd. Op deze manier wordt er constant gebouwd in de Borssele polder. Met als gevolg dat er steeds wegen zijn afgesloten. Eerst 2 zomers de doorgaande verbinding van de Zeedijk naar de Weelhoekweg ter hoogte van de waterinlaat van de centrale. Nu is de Weelhoekweg tussen de Weelweg en Wilhelminahofweg afgesloten.</p>	<p>TenneT probeert in overleg met de aannemers overlast tijdens de aanleg zoveel mogelijk te voorkomen. Om veiligheid van overige weggebruikers te garanderen, is het soms nodig om verkeersmaatregelen te nemen. TenneT / de aannemer zorgt voor goede en tijdige communicatie rondom deze maatregelen met omwonenden en andere weggebruikers.</p>	
19 ^e	<p>Indiener geeft als aandachtspunt dat er ook rekening gehouden moet worden met de gevolgen van de activiteiten als het station in gebruik is ten aanzien van de gezondheid op de omgeving. Wat zijn de gevolgen voor de omwonenden?</p>	<p>In de MER-studie wordt ingegaan op mogelijke effecten van de te onderzoeken stationslocatiealternatieven. Deze effectenstudie is medebepalend voor de locatiekeuze. Daarnaast worden eventuele nadelige effecten zoveel mogelijk voorkomen of er worden maatregelen genomen om de effecten te beperken.</p>	
19f	<p>Indiener kan zich met betrekking tot betrokkenheid grotendeels wel vinden in het voorstel. Er wordt uitgelegd wat er gaat gebeuren en waarom dit nodig is. Wel komen er later nog vragen naar boven waar indiener op de</p>	<p>Zie voor het antwoord reactie 6c.</p>	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
	<p>inloopavond niet aan heeft gedacht. Het voordeel van een georganiseerde discussie is dat er vanuit diverse zienswijzen vragen worden gesteld en wat andere aanwezigen weer op ideeën kan brengen. Ook uitleg en eventuele antwoorden krijgen de aanwezigen dan te horen. Dit kan al veel verhelderen, ook voor mensen die het (technisch) de pet te boven gaat. Maar ook deze mensen heeft vragen en zorgen die meegewogen moeten worden. Indiener ervaarde zelf ook dat het lastig is om de juiste vragen te stellen om de zorgen die we hebben weg te nemen of in ieder geval te kunnen begrijpen waarom er bepaalde opties meegenomen worden in het voortraject.</p>		
19g	<p>Indiener vindt het lastig te zeggen of er voldoende informatie beschikbaar is of komt. Indiener denkt dat er niet snel te veel informatie beschikbaar is, zolang deze maar duidelijk en gestructureerd gecommuniceerd wordt. Wat komt er kijken bij het aansluiten van de kabels vanaf de windmolenparken? Hoeveel ruimte is hiervoor nodig? Hoe zit dat aan het aansluiten op de 380 kV-verbinding? Komt er in de toekomst nog een 380 kV-verbinding bij? Welke gezondheidsrisico's brengt een schakelstation met zich mee? Wat houdt dit in voor de omgeving? En zo zijn er nog wel meer vragen die indiener heeft om een goed beeld te kunnen vormen.</p>	<p>Zie het antwoord op reactie 6c en 8g. De door indiener gestelde vragen zullen, voor zover ze op het project betrekking hebben, in het Milieueffectrapport (MER) onderzocht worden.</p> <p>Toekomstige ontwikkelingen overstijgen de scope van dit project en zijn op voorhand niet uit te sluiten. Er wordt daarbij wel gewerkt aan een langetermijnvisie. Het ministerie van EZK heeft op dit moment twee programma's in uitvoering waar gekeken wordt naar het toekomstige energiesysteem, te weten het Programma Energiehoofdstructuur (rvo.nl) en Energiesysteem 2050 (rvo.nl).</p>	
Reactie 202200301			
20a	<p>Indiener geeft aan dat de juiste alternatieven worden onderzocht, het moet mogelijk zijn om een goede keuze te maken. Het is wel belangrijk dat de compensatienatuur tussen ons dorp en de industrie niet minder wordt.</p>	<p>In de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau zullen we uitleggen welke alternatieven we verder zullen onderzoeken en op welke wijze we deze gaan onderzoeken en vergelijken.</p>	
20b	<p>Indiener geeft als aandachtspunt mee: niet dicht bij het dorp en er mag geen compensatie- natuur verdwijnen. Daarmee is volgens indiener alternatief 3 geen optie en ook verplaatsen naar de locatie bij optie 3 is daarom geen goede optie.</p>	<p>Zie voor het antwoord reactie 1a.</p>	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
20c	Indiener geeft aan het goed te vinden dat bewoners de mogelijkheid krijgen om te reageren en mee te denken. Hopelijk wordt dit wel serieus genomen.	Zie voor het antwoord reactie 4d.	
Reactie 202200303			
21a	Indiener acht onderzoeken van alternatieven binnen Sloegebied prima ,die buiten Sloegebied (3) is logisch t.o.v. leiding , maar voor ons burens geen alternatief.	Zie voor het antwoord reactie 1a.	
21b	Indiener geeft als aandachtspunt: geluid! Huidige station geeft veel geluidsoverlast. Continue gebrom en soms zelfs een fluittoon.	Zie voor het antwoord reactie 2c.	
21c	Met betrekking tot betrokkenheid en proces geeft indiener de manier prima te vinden. Iedereen krijgt de kans zijn zegje te doen. (Volgende keer eerst betrokken bewoners via brief inlichten, daarna pas pers).	Dank voor deze reactie met betrekking tot participatie.	
Reactie 202200306			
22a	<p>Indieners geven aan dat locatie nummer 3 geen optie is en eigenlijk locatie nummer 1 ook niet. Meer onderzoek naar nummer 2 of mogelijk op voormalig Thermphos terrein kan naast de mogelijke centrale alle voorzieningen daar aangebracht worden, aansluiten op nummer 2.</p> <p>Wat indieners betreft het te bouwen station zo ver mogelijk weg van de bebouwing. Inpassen in het industriegebied. Geen concessie doen aan toekomstig bos, landbouwgrond. Alle activiteiten aan de andere kant van de dijk(doorgaande weg.) en niet aan de dorpskant. In hoeverre is nummer 3 toegevoegd aan het project, want het is toch bekend dat dit de meest makkelijkste oplossing is? Direct onder de hoogspanningslijn. Daarom vanuit nummer 1 weer horizon vervuiling (grote masten) naar de verbinding die er nu is. Wat ons betreft kabels daar onder de grond. "kan niet is geen optie" stop er voldoende geld in en los het op.</p>	<p>Zie voor het antwoord reactie 1a.</p> <p>In de concept Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) staat beschreven welke locaties nader worden onderzocht. Het Thermphos terrein is hierin meegenomen. De complexiteit zit niet perse in een kavel voor het station, maar in de benodigde bovengrondse aansluiting met de nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Borssele en Rilland en de benodigde klantaansluitingen.</p> <p>De verbinding tussen het 380 kV-hoogspanningsstation en de bestaande 380 kV-hoogspanningsverbinding (het landelijke hoogspanningsnet) moet bovengronds plaatsvinden. Dat heeft te maken met leveringszekerheid op het hoogspanningsnet. De hersteltijd is bij storingen in kabels onder de grond veel langer dan bij bovengrondse verbindingen. Dat maakt het effect van storingen zeer groot. Dit is de voornaamste reden om ondergrondse aanleg niet grootschalig toe te passen.</p>	
22b	Als aandachtspunt geven indieners geluidsoverlast.	Zie voor het antwoord reactie 2c.	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
	<p>Momenteel zeer zware monotone bromtoon van het nieuwe schakelstation. M.a.w. Bij de te bouwen stations geen geluidsoverlast voor omwonenden. Stapeling van geluidsoverlast onderzoeken. Is laatste jaren enorm toegenomen. Dus bij te bouwen station er alles aan doen om dit voorkomen. Desnoods overkappen. Met bos eromheen. Uitgangspunt moet zijn: "hoe kunnen we het meest optimale creëren voor de omgeving(bewoners) vooraf. En niet achteraf concluderen dat er geluidsoverlast is.</p>		
22c	<p>Daarnaast wijzen indieners op het onderzoek van een Thorium centrale. Wanneer er zoveel geïnvesteerd wordt in schakelstations en windmolenparken op zee moet er alles aan gedaan worden om de te bouwen stations zo goed mogelijk in te passen. Mag geld geen rol spelen of er nu kabels wel of niet ondergronds kunnen. Want ook nummer 3 zal moeten aansluiten op net. Wat is de lange termijn visie. Is het klaar na het te bouwen station? Wat voor impact heeft een mogelijke nieuwe kerncentrale enz. Dus krijgen we nog meer???</p>	<p>De kabel tussen het converterstation voor Nederwiek 1 en het 380 kV-hoogspanningsstation omgeving Sloegebied wordt ondergronds aangelegd.</p> <p>De verbinding tussen het 380 kV-hoogspanningsstation en de bestaande 380 kV-hoogspanningsverbinding (het landelijke hoogspanningsnet) moet wel bovengronds plaatsvinden. Dat heeft te maken met leveringszekerheid op het hoogspanningsnet. De hersteltijd is bij storingen in kabels onder de grond veel langer dan bij bovengrondse verbindingen. Dat maakt het effect van storingen zeer groot. Dit is de voornaamste reden om ondergrondse aanleg niet grootschalig toe te passen.</p> <p>Zie ook antwoord 8^e met betrekking tot langetermijnvisie.</p>	
22d	<p>Indieners geven aan dat het een prima bijeenkomst in Vijverzicht te Borsselle was. Echter project gaat door. Wat hebben indieners als omwonenden nog voor invloed? Zie de huidige geluidsoverlast van nieuwe schakelstation.</p> <p>Zorg bij iedere stap die nu gedaan wordt, dat ook de bewoners worden geïnformeerd. Pro-actief!!!</p> <p>Indieners wens is dat het monotone gebrom opgelost wordt van het nieuwe schakelstation. Wanneer dit niet gebeurt zal</p>	<p>Zie het antwoord op reactie 4d en 8g. In verschillende fasen van het project kunnen reacties dan wel zienswijzen worden ingediend.</p> <p>In het Participatieplan en de geactualiseerde versies hiervan kunt u lezen hoe u in de verschillende fasen invloed uit kunt oefenen.</p> <p>Met betrekking tot geluid: zie antwoord reactie 2c.</p>	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
	het wantrouwen toenemen. Laat zien dat je een “goede buur” wilt zijn.		
22 ^e	Indieners geven aan de beschikbare informatie te weinig te vinden en graag in leesbare taal te ontvangen.	<p>Zie het antwoord op reactie 12^e. In de beschikbaar gestelde informatie wordt zo veel mogelijk geprobeerd op een toegankelijke en duidelijke manier informatie te geven. Dat lukt helaas niet altijd omdat sommige informatie technisch van aard is. We zullen met een webinar, voorafgaand aan de informatiebijeenkomst concept Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD), uitleg geven om zodoende informatie toegankelijk en duidelijk te maken.</p> <p>Zie ook antwoord 11c met betrekking tot actualiseren van het participatieplan, waarvoor we uw suggesties graag tegemoet zien.</p>	
Reactie 202200307			
23a	<p>Indiener geeft aan dat locatie-alternatief nummer 3 absoluut niet kan. Hiermee wordt de grens met het industriegebied overschreden. De aanleg van het Sloebos is de door de gemeente Borsele beloofde buffer met het industriegebied. Alternatief 3 is gelegen in de buffer en zal verdere aanplant in de toekomst onmogelijk maken.</p> <p>Indiener geeft dan ook als aandachtspunt het schrappen van alternatief 3. Het beschermende karakter van het Sloebos moet worden verankerd. Tevens dient duidelijk aangegeven worden de effecten van het plaatsen van meerdere KV masten in het Zeeuws landschap. De aantasting is nu al verontrustend</p>	Zie voor het antwoord reactie 1a.	
23b	Indiener vindt de wijze waarop de omgeving wordt betrokken goed, maar de gevolgen, geluid, transport etc., voor het dorp Borssele zijn onderbelicht.	De effecten van het project worden nog nader onderzocht. Met de kennisgeving van het Voornemen en voorstel voor participatie is de verkenningsfase van het project gestart.	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
		<p>Door de verkenning wil EZK inzicht krijgen in wat de opgave precies is en of er relevante ontwikkelingen zijn voor de fysieke leefomgeving. Ook geeft de verkenning inzicht in de mogelijke oplossingen of alternatieven voor die opgave.</p> <p>Tijdens de verkenning wordt een Integrale Effecten Analyse (hierna IEA) opgesteld die inzicht biedt in en de alternatieven vergelijkt voor de thema's milieu, omgeving, techniek, kosten en toekomstvastheid. Het Milieueffectrapport, waarin de effecten op het milieu worden onderzocht, is onderdeel hiervan.</p>	
23c	<p>Met betrekking tot informatie geeft indiener aan dat een kort en bondig geschreven stuk voor iedere bewoning wenselijk zou zijn. Niet ieder is in de mogelijkheid om een voorlichting bij te wonen.</p>	<p>Het Voornemen en Participatieplan is een kort en bondig stuk waarin aangegeven wordt wat het project (het voornemen) inhoudt en hoe we de participatie rondom dit project vorm willen geven.</p> <p>Bij de keuze van communicatiemiddelen in het vervolg van het project houden we waar mogelijk rekening met de suggestie van de indiener.</p>	
23d	<p>In een bijgevoegde brief , gericht aan Zeeuws Landschap, geeft indiener een aantal ontwikkelingen aan: kerncentrales, waterstoffabriek en datacentra verder in het land.</p> <p>Al met al ontwikkelingen in het kader van de energietransitie die grote, volgens indiener inziens onacceptabele, gevolgen kunnen hebben voor het Zeeuws landschap.</p> <p>Indiener roept daarbij Zeeuws Landschap op, indien zij deze zorgen met indiener delen, dat Zeeuws Landschap ,als hoeder van ons prachtige Zeeuws landschap, die kanalen weet te bewandelen om de discussie met betrekking tot tot kernenergie, de gevolgen van de afvoer van de grote hoeveelheden stroom eens in deze discussie te betrekken.</p>	<p>Wij nemen de brief, gericht aan Het Zeeuws Landschap, voor kennisgeving aan. Het ministerie van EZK en TenneT kunnen uiteraard niet antwoorden namens de organisatie Het Zeeuws Landschap.</p> <p>Dit project voorziet alleen in de ruimtelijke inpassing van een 380 kV-hoogspanningsstation en de aansluiting op het hoogspanningsnet. In het Milieueffectrapport zullen de effecten van het project op het milieu worden onderzocht. Het project gaat verder niet over de komst van eventuele toekomstige kerncentrales of waterstoffabrieken.</p>	
Reactie 202200308			
24a	<p>Indiener vraagt om rekening te houden met de vele ondergrondse infrastructuur die is gelegen in het Sloegebied.</p>	<p>Er worden met kabel- en leidingeigenaren overleggen gevoerd over de verschillende varianten en hierbij worden eisen opgehaald die mee worden genomen in de beschouwing van de</p>	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatieplan
		varianten. De basis van dit overzicht wordt gecreëerd door het doen van een KLIC-melding. Met een KLIC-melding bij het Kadaster wordt alle ondergrondse infrastructuur in kaart gebracht.	
24b	Als aandachtspunt geeft indiener de EMC-beïnvloeding (toename van transport) van de gele verbinding ZW 380 kV op de naastliggende buisleidingen.	Voor de uiteindelijk gekozen locatie wordt de Elektromagnetische Compatibiliteit (EMC) onderzocht. Resultaten worden besproken met betrokkenen. Waar nodig worden mitigerende maatregelen getroffen.	
24c	Indiener stemt in met wijze waarop belanghebbenden uit de omgeving worden betrokken met de toevoeging goede werksessies met belanghebbenden.	<p>In het participatieplan is aangegeven dat EZK en TenneT in ieder geval in juli en in het najaar 2022 werksessies organiseren met een aantal omgevingspartijen.</p> <p>Deze overleggen zijn vooral bedoeld voor overheden en belangenorganisaties zoals dorpsraden van dorpen in de Sloerand omdat zij een relatief grote rol (gelet op proces, inhoud of netwerk) en/of grote belangen in relatie tot de tracéalternatieven hebben.</p>	
24d	Met betrekking tot informatie geeft indiener aan impactanalyses nog te verwachten.	In het Milieueffectrapport worden de effecten van het project op het milieu onderzocht. Ook wordt er een Integrale Effecten Analyse opgesteld die inzicht biedt in en de alternatieven vergelijkt voor de thema's milieu, omgeving, techniek, kosten en toekomstvastheid.	
24e	Indiener geeft middels een brief aan meerdere partijen te vertegenwoordigen die belanghebbenden zijn vanwege het feit dat partijen buisleidingen exploiteren die onder het regime van het Besluit Externe Veiligheid vallen en in het beoogde tracé in het Sloegebied zijn gelegen ofwel mogelijk invloed gaan ondervinden. Partijen worden ie in meer of minder mate geraakt worden omdat de lengte en liggingstracé van de partijen verschillend is. Positief meedenkend wil indiener namens de partijen drie aandachtspunten geven, waarvan de eerste betreft:	Zie het antwoord op reactie 24a.	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
	<p>Ter hoogte van de drie zoeklocaties is ondergrondse infrastructuur van een deel van de partijen gesitueerd. Wij verzoeken u deze omvangrijke infrastructuur zorgvuldig in kaart te brengen en bij de verdere afwegingen om tot een locatie in acht te nemen. In die zin dat de ondergrondse infrastructuur zo veel als mogelijk ongestoord kan blijven liggen. Dit in verband met de zeer grote kosten die gemoeid gaan bij eventuele verleggingen. Bovendien betreft deze infrastructuur zeer kritische infrastructuur die niet zomaar (tijdelijk) uit bedrijf genomen kan worden. Partijen denken graag positief mee, maar benadrukken dat een ongestoorde ligging van de leidingen gegarandeerd dient te worden.</p>		
24f	<p>Tweede aandachtspunt van indiener: Het nieuwe station zal de verdere invoeding mogelijk maken op het bestaande landelijke hoogspanningsnetwerk. Partijen hebben onlangs in meer of minder mate maatregelen in gang gezet om de toename van de EMC-beïnvloeding van het nieuwe Zuid-West380 kV te kunnen absorberen daarmee rekening houdende met de geldende normen. Vraag die partijen graag beantwoord zien in het verdere traject is in hoeverre dit project in samenhang met de overige projecten past binnen de reeds genomen mitigerende maatregelen. Of dat er aanvullende maatregelen genomen dienen te worden, of in slechtste geval de verhoging van de beïnvloeding dusdanig groot is dat er geen maatregelen meer mogelijk zijn.</p>	<p>TenneT dient zich te houden aan de geldende normen en zal daardoor altijd aanvullende maatregelen moeten toepassen indien deze nodig blijken uit de EMC-studie. Bij het niet kunnen voldoen aan de normen zal de variant niet uitvoerbaar zijn.</p>	
24g	<p>Derde aandachtspunt: Partijen hebben op basis van conceptdocumentatie kennisgenomen van het voorgenoemde project. De genoemde partijen zijn opgenomen in de werksessies</p>	<p>Voor kennisgeving aangenomen. Partijen nemen inderdaad deel aan de werksessies waarin ze hun belangen in kunnen brengen.</p>	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
	waarbij men verwacht dat de hiervoor genoemde belangen aandacht krijgen.		
24h	Indiener stelt namens de partijen voor verder aandacht te besteden aan dit project in het structurele platformoverleg en bij impact nader in overleg te treden met de specifieke buisleidingeigenaren.	Begin november 2022 heeft het eerste kabel- en leidingenoverleg plaatsgevonden. TenneT houdt contact met kabel- en leidingeigenaren om de gevolgen van verschillende locaties en raakvlakken met aanwezige infrastructuur te onderzoeken en bespreken.	
Reactie 202200314			
25a	<p>Indiener geeft aan dat er veel alternatieven zijn ingebracht op de werksessieavond te Borssele. Met name plaatsing station zo veel mogelijk van de bebouwde kommen (omliggende dorpen) heeft de voorkeur. In uiterste geval bezien alternatief 3. Alternatief 3 zijnde station binnen Borssele Polder uitsluitend acceptabel bij onvoorwaardelijk vooraf ver voltooiing van het groenproject 't Sloe.</p> <p>Dus bij keuze 3 dan nu reeds starten met aanplant bos zodat dit bij de opbouw van het station reeds een 'schaamgroen werking' heeft.</p> <p>Voorbeeld 'Tanthofpark' in Delft</p>	<p>Zie voor het antwoord reactie 1a.</p> <p>Nadat de uiteindelijke voorkeurslocatie is bepaald, wordt in samenspraak met de omgeving gekeken hoe die locatie landschappelijk het beste kan worden ingepast.</p>	
25b	Indiener geeft als aandachtspunt geluidsbelasting omgeving aan.	Zie voor het antwoord reactie 2c.	
25c	Indiener kan zich vinden in de voorgestelde participatie procedures en wil naar de toekomst op de hoogte worden gehouden via bijvoorbeeld 'nieuwsbrief' of dergelijke.	Er wordt een digitale nieuwsbrief ontwikkeld. U kunt zich hierop abonneren via www.tennet.eu/sloegebied	
Reactie 202200315			
26a	Indieners zijn het niet eens met de locatie alternatief 3 (grenzend aan de Ossenweg), omdat het niet past in landschapsbeeld, een hoogspanningsstation op die locatie het uitzicht ontnemt en het	Zie voor het antwoord reactie 1a.	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
	geluidsoverlast geeft. Indieners zijn van mening dat een hoogspanningsstation veel beter past op locatie alternatief 1 en 2, omdat het hoogspanningsstation dan op industrieel terrein wordt gebouwd. Indieners verzoeken u om locatie 3 niet verder te betrekken in het onderzoek, waarmee locatie 3 dus afvalt		
26b	Indieners geven aandachtspunt: voor de locatie, maak een keuze voor wat past in het landschapsbeeld.	Zie voor het antwoord reactie 19c.	
Reactie 202200318			
27a	<p>Indiener refereert naar het document Project Net op zee Extra verbinding Sloegebied (14 januari 2022), Voornemen en voorstel voor participatie (thans Nederwiek 1 geheten).</p> <p>Bij brief van 22 februari 2022 heeft indiener een reactie gegeven op het document Project Net op zee Extra verbinding Sloegebied. Daarin heeft indiener onder meer waardering uitgesproken over de duidelijke teksten van het ministerie van EZK ten aanzien van de locatie van een nieuw 380 kV-hoogspanningsstation. Teksten die geen ruimte laten voor interpretatie met betrekking tot de uitgesproken locatie; het nieuw te bouwen 380 kV-hoogspanningsstation komt in het Sloegebied. Buiten het Sloegebied is geen optie! Tevens heeft indiener in deze reactie aangegeven er op te vertrouwen dat deze toezegging/voorwaarde ook gestand gedaan wordt.</p> <p>Indiener geeft aan dat indiener tot zijn grote teleurstelling moet concluderen dat het eerder in februari 2022 uitgesproken vertrouwen inmiddels stevig geschaad is. Immers nu, amper vijf maanden later, leest indiener in het document Project Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied, Voornemen en voorstel voor participatie, publicatiedatum 17 juni 2022 dat</p>	<p>Het klopt dat eerder is uitgegaan van aansluiting van Nederwiek 1 op het landelijke hoogspanningsnet via een nieuw te bouwen 380 kV-hoogspanningsstation in het Sloegebied. In de kennisgeving voornemen & voorstel participatie Nederwiek 1 is ook aangegeven dat voor dit 380 kV-station nog een nieuwe locatie onderzocht moet worden. De voorbereiding en bouw van dit 380 kV-hoogspanningsstation doorloopt een aparte procedure en is geen onderdeel van het project Nederwiek 1.</p> <p>Indiener is ruim vóór de start van de procedure 380 kV-hoogspanningsstation omgeving Sloegebied geïnformeerd over het zoekgebied en de overwegingen voor dit zoekgebied (zie antwoord 1a). Tijdens deze gesprekken is uitgelegd, waarom o.b.v. voortschrijdend inzicht, een zoekgebied zoals aangegeven in de kennisgeving voornemen en voorstel voor participatie nodig is.</p> <p>Met betrekking tot de stevige landschappelijke inpassing (indien locatie 3) vinden we het belangrijk hier invulling aan te geven en aan te sluiten bij het lopende proces met betrekking tot het compensatieplan Borssele, zie ook antwoord 27b.</p>	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
	<p>een locatie voor een nieuw 380 kV-hoogspanningsstation buiten het Sloegebied door het ministerie van EZK en TenneT niet op voorhand wordt uitgesloten.</p> <p>Indiener geeft aan dat het niet helder is waarom teruggekomen wordt op eerdere afspraken/toezeggingen in plaats van deze als uitgangspunt te hanteren. Naar de opvatting van indiener moet het mogelijk zijn een nieuw 380 kV-hoogspanningsstation te realiseren binnen de grenzen van het Sloegebied. Het zal duidelijk zijn dat indiener niet kan instemmen met locatie 3, zeker niet als dit niet gepaard gaat met een goede, stevige landschappelijke inpassing.</p>		
27b	<p>Ook geeft indiener aan dat het opnemen van locatie 3 in bovengenoemd document haaks staat op het compensatieplan Borsele. Een, in gezamenlijke opdracht van het ministerie van EZK, TenneT, de Provincie Zeeland en de gemeente Borsele, door Fon ten Thij Procesontwikkeling BV opgesteld plan. In dit plan wordt, ter plaatse van locatie 3, een groene gordel van hooggaand groen voorgestaan. Ook in dit compensatieplan is benoemd dat een 380 kV-hoogspanningsstation in het Sloegebied gerealiseerd moet worden. Op 4 oktober 2021 hebben de opdrachtgevers unaniem ingestemd met het door de heer Ten Thij opgestelde compensatieplan. En is daarmee verworden tot een door de opdrachtgevers gedragen gebiedsvisie over de groen afscherming in de Sloerland. Een nieuw 380 kV-hoogspanningsstation op locatie 3 is niet in lijn met dit compensatieplan.</p>	<p>Een nieuw hoogspanningsstation op locatie 3 verhoudt zich inderdaad niet tot de eerder gepresenteerde plannen zoals omschreven in het compensatieplan Borssele. We zullen dit signaleren en bespreken met betrokken partijen binnen het compensatieplan Borssele, hoe om te gaan met de uitvoering van het compensatieplan Borssele indien locatie 3 (zie ook antwoord 1a) voor het Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied in beeld komt.</p>	
	Reactie 202200325		
28	<p>Als nabije buur van alternatief 2 wil indiener zich hierbij aanmelden als omgevingspartij (zie par 2.5.1). In een 1 op 1-overleg zoals genoemd in par 2.5.4 zou indiener graag bespreken hoe indiener</p>	<p>Gesprek is inmiddels gevoerd.</p>	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
	betrokken zou willen worden in het proces.		
Reactie 202200327			
29a	In de visie van indiener dient gekeken te worden naar de mogelijkheid van realisatie van het hoogspanningsstation op het perceel waar nu het converterstation voor IJmuiden Ver Alpha is voorzien.	Het converterstation voor IJmuiden Ver Alpha is voorzien op een perceel aan de Belgiëweg Oost A. Zoals op het kaartje (figuur 1) in het Voornemen en voorstel voor participatie is aangeduid, wordt deze locatie (nr. 2) al als mogelijk alternatief beschouwd.	
29b	Aandachtspunt is om bij onderzoek naar locatiekeuze en benodigde aansluitcapaciteit rekening te houden met de mogelijke nieuwbouw van twee kerncentrales. Indiener licht dit verder toe in een bijlage.	Ontwikkelingen met betrekking tot kernenergie volgen wij nauw in relatie tot de ruimtelijke inpassing van dit 380 kV-hoogspanningsstation en daarvoor zullen wij, wanneer aan de orde, ook de nodige gesprekken voeren met betrokken partijen.	
29c.	Tot slot vraagt indiener aandacht voor stabiliteit en capaciteit, met name vanwege toekomstige additionele verzwaring van het net en voorkoming van congestie. Graag hoort indiener op welke wijze rekening wordt gehouden met deze additionele verzwaring om het risico op netcongestie te voorkomen in relatie tot de bepaling van locatie en capaciteit van het hoogspanningsstation of waarom deze toekomstige ontwikkelingen aantoonbaar geen impact hebben op de bepaling van de benodigde capaciteit en locatie.	<p>Zoals indiener aangeeft zijn er meerdere te onderscheiden zaken: de aansluitcapaciteit, de transportcapaciteit en de (net)stabiliteit. De realisatie van een nieuw 380 kV-station (dit voornemen) zorgt er in eerste instantie voor dat nieuwe initiatiefnemers aangesloten kunnen worden op het hoogspanningsnet. Een gevolg daarvan zou kunnen zijn dat er een toenemende vraag naar transportcapaciteit ontstaat. Daarnaast zal er te allen tijde voldaan moeten worden aan de eisen voor de spannings- en frequentiekwiteit (hier vallend onder de noemer stabiliteit).</p> <p>Of de geuite zorg met betrekking tot het ontstaan van congestie daadwerkelijk terecht is, is mede afhankelijk van toekomstige ontwikkelingen. De industriële partijen in het Slogebied en de Kanaalzone voorzien een groeiende behoefte aan duurzaam opgewekte energie. Als deze dan ook lokaal aanlandt (zoals Wind op Zee) neemt de druk op de transportcapaciteit en daarmee het risico op netcongestie af. TenneT en EZK zijn zich er terdege van bewust dat een integrale beschouwing noodzakelijk is en blijft.</p>	
29d	Indiener bespreekt de reactie graag in een individueel overleg met TenneT en de verantwoordelijke	Zie het antwoord op reactie 29b.	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
	Ministeries, zodat in een vroeg stadium van de besluitvorming rekening kan worden gehouden met het 'grotere plaatje', waaronder de samenhang van dit project met de mogelijke nieuwbouw van twee kerncentrales en de andere ontwikkelingen in het gebied.		
29e	Indiener geeft aan met betrekking tot de informatie die beschikbaar is of komt, dat naar zijn/haar verwachting de informatie die beschikbaar komt niet de samenhang tussen de diverse ontwikkelingen in het gebied beschouwt.	In de overleggen met indiener komt de samenhang tussen de diverse ontwikkelingen in het gebied aan de orde.	
29f	Indiener geeft aan dat bouw van een nieuw hoogspanningsstation niet mogelijk zal zijn op EPZ terrein en licht dit verder toe in een bijlage.	In de overleggen met indiener zal dit aan de orde komen.	
Reactie 202200328			
30a	Indiener geeft aan bij de raadpleging voor het opstellen van het 'compensatieplan' te laten weten dat de (groene) Sloerand volgens indiener niet bedoeld is om extra ruimte te bieden aan nieuwe (rode) industriële ontwikkelingen. Indiener vindt dat de Sloerand een groene afscherming van het bestemmingsplan Haven- en Industrierrein Sloe behoort te zijn. Dat dus eindelijk eens gewerkt moet worden aan de voltooiing van de groene gordel rondom het Sloegebied. Dat de groene omkadering van het Sloe vanaf het Sloebos bij Borssele via het Groenplan Sloe en de Sloebossen bij 's-Heerenhoek en Nieuwdorp een gesloten geheel zouden moeten vormen tot aan de Sloekreek. Nieuwe industriële activiteiten moeten hun plek zoeken binnen de grenzen van het bestemmingsplan Haven- en Industrierrein Sloe. Dat is daarvoor bedoeld, ook voornemens in het kader van de energietransitie. Dat betekent dat indiener er op vertrouwt dat binnen het bestemmingsplan Haven- en Industrierrein Sloe een passende plaats voor het hoogspanningsstation wordt gevonden.	Zie voor het antwoord reactie 1a en 14b.	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
30b	<p>Indiener wil graag betrokken worden bij het ontwikkeltraject van het hoogspanningsstation in het Sloegebied. Zeker de vraag op welke wijze deze nieuwe ontwikkeling op andere maatschappelijk belangrijke aspecten (zoals landschap, woonkwaliteit, duurzaamheid) een meerwaarde voor de omgeving kan hebben. Graag meldt indiener zich aan om als omgevingspartij in het participatietraject van werksessies en overleggen een bijdrage te leveren.</p>	<p>Inmiddels is er contact geweest met betrekking tot participatie in het vervolgproces.</p>	
Reactie 202200329			
31a	<p>Indiener geeft aan, uitgaande dat er een noodzaak is voor een nieuw hoogspanningsstation, dat hij denkt dat de juiste alternatieven worden onderzocht.</p>	<p>De verkenning zal inzicht in de mogelijke oplossingen of alternatieven voor de opgave geven. Tijdens de verkenning wordt een Integrale Effecten Analyse (hierna IEA) opgesteld die inzicht biedt in en de alternatieven vergelijkt voor de thema's milieu, omgeving, techniek, kosten en toekomstvastheid.</p>	
31b	<p>Indiener geeft als aandachtspunt het zoveel mogelijk beperken van overlast/hinder voor omwonenden.</p>	<p>In het Voornemen en Participatieplan is aangegeven dat het toekomstige 380 kV-hoogspanningsstation en het aansluiten op de hoogspanningsverbinding tussen Borssele en Rilland impact hebben op de omgeving. Zowel tijdens de aanleg als in de eindsituatie. Daarom is het belangrijk om zorgvuldige afwegingen te maken bij het bepalen van de locatie voor het station, het ondergrondse wisselstroomtracé en de bovengrondse aansluiting op het landelijke hoogspanningsnet om zoveel mogelijk overlast/hinder voor omwonenden te beperken.</p>	
31c	<p>Indiener geeft aan dat het is goed dat bewoners geïnformeerd worden en ook hierbij hun zienswijze kunnen geven. Voor indiener zelf is indiener erg bang dat keuze voor locatie 3 een forse waardevermindering van zijn woning c.q. bedrijf zal betekenen.</p> <p>In het verleden is het pand van de indiener (tegen wil) onder de monumentenwet geplaatst vanwege oa de landschapswaarde. Dit betekent voor indiener beperkingen in de bedrijfsvoering/aanpassingen. Indiener vraagt zich af</p>	<p>Omwonenden die menen planschade (schade die door het projectbesluit wordt veroorzaakt) te ondervinden kunnen, wanneer het projectbesluit is vastgesteld een verzoek om nadeelcompensatie (planschade) indienen. Via de website https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/planschade-rijksenergieprojecten kan indiener meer informatie vinden over de planschaderegeling.</p> <p>Tijdens de uitvoering van projecten wordt er alles aan gedaan om hinder en overlast zoveel mogelijk te beperken. In voorkomende gevallen kunt u dit direct melden bij de projectorganisatie.</p>	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
	<p>wat de zin hiervan nog is als er een hoogspanningsstation zo dichtbij komt.</p> <p>Voorts heeft indiener bij de aanleg van de nieuwe masten hinder ondervonden [een sondering-vrachtwagen is op indieners erf geparkeerd en schade is aangebracht aan de betonplaat - ondanks indieners verzoek is dit nooit gerepareerd]. Indiener acht hinder bij zo een nieuw grootschalig project niet ondenkbaar.</p>		
31d	<p>Indiener geeft aan, voor nu, wel het idee te hebben dat er voldoende informatie is, ook al heeft indiener niet direct een voorstelling van hoe het er uit gaat zien [indiener denk zo iets als bij schakelstation Rilland].</p>	<p>In de volgende fase van het project zullen de verschillende locaties die onderzocht worden, gevisualiseerd worden in de online projectatlas.</p>	
Reactie 202200331			
32a	<p>Optie 1 en 2 zijn volgens indiener, maar optie 3 ligt in gebied wat aangemerkt is als toekomstig natuurgebied en ook niet tot het sloegebied behoort en daarom wat indiener betreft niet bespreekbaar.</p> <p>Indiener geeft als aandachtspunt het plan voor natuurgebied intact laten, let op wens van omwonenden.</p>	<p>Zie voor het antwoord reactie 1a.</p>	
32b	<p>Betrokkenheid bij proces is bij indiener naar tevredenheid. Blijft graag op de hoogte van ontwikkelingen.</p>	<p>Zie voor het antwoord reactie 25c.</p>	
Reactie 202200332			
33a	<p>Indiener geeft aan dat het onderzoek met betrekking tot de alternatieven ernstig te kort schiet, daarmee doelt indiener op de alternatieve kabel en leidingencorridor.</p>	<p>De locatie van het nieuwe hoogspanningsstation wordt onderzocht, inclusief de bovengrondse inlusing met de bovengrondse 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Borssele en Rilland, de ondergrondse 380 kV-verbinding tussen het converterstation van het project Net op zee Nederwiek 1 en benodigde ruimte voor toekomstige klantaansluitingen. Het aanwijzen van een alternatieve kabel- en leidingencorridor behoort niet tot de scope van dit project.</p>	
33b	<p>Indiener geeft als aandachtspunt mee: zoek ruimte.</p>	<p>Zie voor het antwoord reactie 33c.</p>	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
	<p>In het aangegeven alternatief zitten ook kruisingen met primaire ondergrondse infra. Deze primaire ondergrondse infra ligt ter plaatse van het alternatief voorstel meer gebundeld.</p> <p>Blijft uitdaging, maar zal volgens indiener echter door de genoemde bundeling minder complex zijn dan het plan buitenom zoals nu vastgesteld voor IJmuiden Ver Alpha</p>		
33c	<p>Indiener geeft aan, met betrekking tot betrekken omgevingspartijen in proces, een kritische noot mee te geven:</p> <p>In het voortraject IJver Alpha heeft indiener een zienswijze ingediend (Februari 2022). Tevens hierin het alternatief kabel en leidingstracé voorgesteld. De beantwoording was onvolledig. Een ander punt betreft overlast tijdens de bouw. (Ca. 2800 tot 3000 heipalen onder het Converter station). Dit is in het geheel niet beantwoord.</p>	<p>Deze reactie betreft het project Net op zee IJmuiden Ver Alpha, niet op het 380 kV-hoogspanningsstation omgeving Sloegebied.</p> <p>De door indiener voorgestelde variant is onderzocht en bleek niet haalbaar vanwege te beperkte ruimte op het bedrijventerrein en de ligging parallel aan dan wel in een primaire waterkering.</p> <p>Met betrekking tot de overlast tijdens de bouw door heien is ten tijde van het opstellen van het Milieueffectrapport (MER) voor IJmuiden Ver Alpha uitgegaan van een worstcase situatie qua geluid: dit is het uitvoeren van heiwerkzaamheden. Hierbij is gebleken dat de heiwerkzaamheden voor het converterstation tijdelijk tot hinder kunnen leiden, maar dat er geen woningen of andere geluidgevoelige objecten zijn die een geluidbelasting van meer dan 60 dB(A) in de dagperiode ondervinden (dit is een toeslag van 5 dB vanwege het impulsachtige karakter van het geluid). Er wordt voldaan aan de dagwaarde van 60 dB(A) conform het Bouwbesluit 2012 met een onbeperkte blootstellingsduur voor bouwactiviteiten. Voor de aanleg van het converterstation wordt momenteel niet alleen naar heipalen gekeken, maar ook naar de mogelijke toepassing van schroefpalen/boorpalen.</p> <p>Een keuze hierin is op dit moment nog niet gemaakt. Het is nog niet bekend wanneer er precies gewerkt gaat worden en of het haalbaar is om dit alleen binnen reguliere werktijden uit te voeren.</p>	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatieplan
		voeren. Hier zal tezamen met de toekomstige aannemer nader naar gekeken worden, dicht op het moment van uitvoering. Op dit moment is de aannemer voor deze werkzaamheden nog niet geselecteerd.	
33d	<p>Indiener somt in de bijlage een aantal functies op met betrekking tot de realisatie van het hoogspanningsstation, maar ook verwachte ontwikkelingen op korte- en langetermijn. Resumerend geeft indiener aan: niet alleen locatie hoogspanningsstation is bepalend, maar ook de kabeltracé's van en naar het station. (Bij keuze optie 3 zal er geen spaan heel blijven van ons reeds gerealiseerde groenproject en zal verdere ontwikkeling binnen het zoekgebied onmogelijk maken. Dat in een tijdperk en omgeving waarin zaken als bufferfunctie, stikstofoxide serieus aan de orde zijn, en waarover reeds jaren lang en recentelijk afspraken liggen (compensatieplan) die in de basis van vrijwillige grondverwerving geblokkeerd worden.</p> <p>Hierdoor mogen we de impact van het geheel op de omgeving niet onderschatten. Vooral omdat fase delen pas op termijn gerealiseerd gaan worden, zal bouwlawaai, bouwverkeer, lichtoverlast, boringen, trillingen, open ontgravingen en andere overlast ook op termijn permanent voortduren.</p> <p>Daarbij ook in acht nemend dat de technische levensduur van dergelijke installaties lang is. Gemiddeld 80 jaar?</p> <p>Conclusie: alle besluiten en realisaties (incl. onderhoud en updates) lopen tenminste tot het jaartal 2300.</p>	<p>Bij de locatiekeuze wordt rekening gehouden met ruimte voor kabeltracés van en naar het station toe. De tracés voor de bovengrondse verbinding met de hoogspanningsverbinding en de ondergrondse aansluiting van Nederwiek 1 worden hierbij concreet meegenomen. Daarnaast is het van belang dat er voldoende ruimte is voor nieuwe aansluitingen.</p> <p>Zie verder antwoord 1a.</p>	
33e	<p>Indiener zet de voor- en nadelen voor de locaties 1,2 en 3 uit, maar omschrijft ook alternatieven in de bijlage, te weten:</p>	<p>De ingebrachte locaties zijn opgenomen in de concept Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD). Hierin staat toegelicht of deze locaties verder onderzocht worden.</p>	<p>Opgenomen in concept-NRD</p>

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
	Optie 4. Invulling op- of nabij voormalig terrein Thermphos. Optie 5. Frankrijkweg/ Schotlandweg achter VOPAK. Optie 6. Ruimte zoeken west zijde België weg oost. Optie 7 Ruimte zoeken noord zijde België weg oost Optie 8 Gedeelte Cobelfret terrein Optie 9 Ruimte zoeken oost zijde België weg oost.		
Reactie 202200333			
34a	Indiener geeft aan dat tijdens de informatieavond op 5 juli 2022 door de aanwezige vertegenwoordigers van EZK & Tennet is aangegeven dat locatie nr. 3 in het zoekgebied is opgenomen omdat vanuit technisch oogpunt dit de meest ideale locatie zou zijn. Daarbij wordt echter voorbij gegaan aan een aantal aspecten op grond waarvan deze locatie niet in beeld zou moeten zijn. Bevestigd werd dat deze locatie ook vanuit de lokale overheid als een 'no go' is bestempeld. Die locatie dient derhalve in het onderzoek niet mee te worden genomen.	Zie voor het antwoord reactie 1a.	
34b	Indiener geeft als aandachtspunt mee dat rekening gehouden wordt met de (zoveelste) impact op de leefomgeving in en rond het dorp Borssele. Redenen dat locatie 3 niet nader onderzocht dient te worden: <ol style="list-style-type: none"> 1. gepositioneerd in een als Nationaal Landschap aangewezen gebied. 2. gepositioneerd in een van de meest historisch waardevolle polders van Nederland. Renaissance polder uit 1616: zie de Polderatlas 3. gepositioneerd in het nog niet voltooide groenproject 't Sloe waarmee een groene buffer tussen de polder/dorp en de industrie wordt aangelegd. 4. geluidsoverlast. Het inmiddels in bedrijf zijnde schakelstation, gelegen naast/achter de Kerncentrale, voor Net-op-Zee. Sinds de inbedrijfstelling is er 24 uur per dag, 7 dagen per week, geluidshinder. Een monotone, lage 	Zie voor het antwoord reacties 1a en 2c.	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
	bromtoon. Qua sterkte zal deze de geluidsnorm niet overschrijden maar veroorzaakt wel een permanent bron van hinder. Met een 2e station wordt deze overlast minimaal verdubbelt.		
34c	<p>Aandachtpunten voor andere/alle locaties:</p> <ul style="list-style-type: none"> -De visuele impact van bouwwerken. De nieuw geplaatste masten voor de 380 kV zijn een regelrechte verkrachting van het Zeeuwse Landschap !! -De reële kans dat er nieuwe kerncentrales op de locatie van EPZ in Borssele gebouwd zullen worden. Dit zal weer nieuwe schakelstations en masten met zich meebrengen. -Geen verdere aantasting van het landschap en ontwikkelingen meer in de polder Borssele. De tot op heden aangerichte schade dient niet verder toe te nemen. <p>In het Sloegebied is nog veel ruimte beschikbaar die ingezet kan worden.</p>	Zie voor het antwoord reactie 19c.	
34d	<p>Met betrekking tot participatie geeft indiener aan dat het overgrote deel van de omgevingspartijen die in het participatieplan worden benoemd (grote) ondernemingen zijn die weliswaar in het gebied activiteiten uitvoeren maar worden vertegenwoordigd door medewerkers die het bedrijfsbelang voor ogen hebben en niet het belang van de inwoners wier leefomgeving wordt aangetast.</p> <p>De rol van dorpsraden acht indiener ook zeer beperkt. Vaak welwillende inwoners die in de spaarzame vrije tijd de enorme hoeveelheid stukken door moeten nemen op een voor hen veelal onbekend vakgebied. Er is derhalve geen sprake van een level playing field en de burgers wier leefomgeving dreigt te worden aangetast staan al op voorhand op, vaak grote, (kennis) achterstand.</p>	<p>Het is zeker de bedoeling om burgers bij het project te betrekken. Het betrekken van en het communiceren met burgers, bedrijven, bestuursorganen en maatschappelijke organisaties zal bij de participatie rondom het project Hoogspanningsstation omgeving Sloegebied variëren per persoon of groep. Niet iedereen heeft namelijk dezelfde rol in het project of een even groot belang bij het project. Het is gebruikelijk om het betrekken van burgers via dorpsraden of werkgroepen te doen. Dat proberen we te doen door hen in overleggen bij te praten. Dat neemt niet weg dat we burgers ook individueel willen betrekken. Dat doen we onder ander via informatieavonden en de online projectatlas van TenneT.</p> <p>Zie ook het antwoord op reactie 11c en 22e.</p>	

Nr.	Reactie	Antwoord	Doorwerking cNRD/participatiepl an
34e	<p>Indiener geeft aan, m.b.t. informatie die beschikbaar is of komt, dat de opsomming van de criteria waar aangedragen ideeën worden beoordeeld van weinig realisme getuigt. Wat dus kennelijk verwacht wordt is een volledig uitgewerkt plan, zowel op technische uitvoerbaarheid, inclusief een milieuanalyse en een risicoanalyse t.a.v. de impact op de natuur. Daarmee wordt het voor doorsnee burgers volledig onmogelijk gemaakt om suggesties aan te dragen en is op dit vlak participatie dan ook een holle frase.</p>	<p>Het is niet zo dat een volledig uitgewerkt plan, zowel op technische uitvoerbaarheid, inclusief een milieuanalyse en een risicoanalyse t.a.v. de impact op de natuur verwacht wordt. In het Voornemen en Participatieplan is aangegeven welke uitgangspunten EZK en TenneT hanteren voor het beoordelen van aangedragen ideeën. EZK en TenneT kijken dus onder andere of het idee praktisch en technisch uitvoerbaar is en een oplossing is voor het behalen van de opgave. Alle ingebrachte suggesties worden daarop – op dezelfde wijze – getoetst. De locaties die kansrijk blijken, worden nader onderzocht (Integrale Effecten Analyse met Milieueffectrapport).</p>	
Reactie 202200334			
35a	<p>Indieners denken dat er meerdere kansrijke opties zijn om te onderzoeken en die minder schadelijk zijn voor de directe leefomgeving, deze alternatieven zijn opgenomen in de bijgevoegde bijlage:</p> <p>Optie 4. Invulling op- of nabij voormalig terrein Thermphos. Optie 5. Frankrijkweg/ Schotlandweg achter VOPAK. Optie 6. Ruimte zoeken west zijde België weg oost. Optie 7 Ruimte zoeken noord zijde België weg oost Optie 8 Gedeelte Cobelfret terrein Optie 9 Ruimte zoeken oost zijde België weg oost.</p>	<p>Zie voor het antwoord 33e.</p>	<p>Opgenomen in concept-NRD</p>
35b	<p>Indieners geven aan dat de actieve participatie (uitnodiging) richting bewoners erg op prijs wordt gesteld. Dit is zeker ten goede veranderd ten opzichte van eerst. (ca vijf jaar terug)</p>	<p>Dank voor deze terugkoppeling met betrekking tot actieve participatie.</p>	